

ULAGANJE U BUDUĆNOST

MINIVODIČ ZA POSLOVNU ZAJEDNICU

Porez na dodanu vrijednost

nakon pristupanja
Republike Hrvatske
Europskoj uniji

 MINPO

 BIZimpact

Ovaj projekt
sufinancira
Europski fond za
regionalni razvoj

Ministarstvo poduzetništva i obrta (MINPO)

Ulica grada Vukovara 78
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 610 6111
E-pošta: pitanja@minpo.hr
www.minpo.hr

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO)

Prilaz Gjure Deželića 7
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 488 1000
E-pošta: hamagbicro@hamagbicro.hr
www.hamagbicro.hr

Hrvatska gospodarska komora (HGK)

Rooseveltov trg 2, 10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 456 1555
E-pošta: hgk@hgk.hr
www.hgk.hr

Hrvatska obrtnička komora (HOK)

Ilica 49/II
10002 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 480 6666
E-pošta: hok@hok.hr
www.hok.hr

Hrvatska udruga poslodavaca (HUP)

Radnička cesta 52/1
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 489 7555
E-pošta: hup@hup.hr
www.hup.hr

Hrvatski centar za zadružno poduzetništvo

Amruševa 8/1
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 (0)1 487 0053
E-pošta: hsz@hsz.t-com.hr
www.zadruga.hr

Porez na dodanu vrijednost

nakon pristupanja
Republike Hrvatske
Europskoj uniji

mr.sc. Anton Florijan Barišić

CMC, MSCE, European Excellence Assessor

Republika Hrvatska
Ministarstvo financija

EUROPSKA UNIJA

Ovaj projekt
sufinancira
Europski fond za
regionalni razvoj

Sadržaj

Predgovor	5
Uvod	7
Definicije	9
PDV u RH nakon pristupanja EU	11
Porezni obveznik	12
Predmet oporezivanja	14
Mjesto oporezivanja kod isporuke dobara	16
Mjesto oporezivanja usluga	17
Nastanak oporezivog događaja i obveza obračuna PDV-a	19
Porezna osnovica	19
Stope PDV-a	23
Oslobođenja PDV-a	23
Odbitak predporeza i ispostavljanje računa	25
Povrat PDV-a	27
Obveza izdavanja računa	29
Obračunavanje PDV-a i podnošenje prijave	31
Posebni postupci oporezivanja	31
Obračun PDV-a na primljene predujmove	36
Fiskalizacija	40
Sadržaj računa	42
Propisi	45
Korisne adrese	46

Predgovor

Provedba projekta "Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice – BIZimpact II" trajat će od ožujka 2013. do ožujka 2015. godine. Projekt je dio „Operativnog programa za regionalnu konkurentnost 2007-2013“ koji je financiran sredstvima IPA programa Europske unije i Vlade Republike Hrvatske.

Projekt BIZimpact II u svom radu uključuje brojne institucije koje svojim djelokrugom u potpunosti obuhvaćaju sektor maloga gospodarstva u Republici Hrvatskoj:

- Ministarstvo poduzetništva i obrta (MINPO);
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG BICRO);
- Hrvatska gospodarska komora (HGK);
- Hrvatska obrtnička komora (HOK);
- Hrvatska udruga poslodavaca (HUP);
- Hrvatski centar za zadružno poduzetništvo (HCZP).

Projekt BIZimpact II obuhvaća četiri komponente:

- Komponenta 1: Procjena ekonomskih učinaka za MSP-e;
- Komponenta 2: Razvoj procesa savjetovanja/javno-privatnih dijaloga s poslovnom zajednicom;
- Komponenta 3: Širenje informacija i podizanje svijesti;
- Komponenta 4: Razvoj kapaciteta za organiziranje informativnih kampanja u organizacijama korisnika projekta.

U sklopu komponente 3 ovoga projekta jedan od prioriteta predstavlja pripremu i izdavanje novih minivodiča koji su izrađeni kako bi pružili kratak pregled određenih dijelova zakonodavstva i regulative s posebnim naglaskom na MSP-e. Ovaj minivodič obuhvaća temu poreza na dodanu vrijednost.

Željeli bismo zahvaliti g. Antonu Florijanu Barišiću koji je preuzeo odgovornost izrade minivodiča te Ministarstvu financija koje je pregledao i odobrilo minivodič. G. Barišić posjeduje višegodišnje iskustvo u područjima razvoja ljudskih resursa, reforme javnog sektora, lokalnog ekonomskog razvoja i razvoja poduzetništva, strateškog managementa, organizacijskog razvoja, HR managementa, CRM-a, marketing strategija i razvoja IT resursa.

Tiskana i elektronička inačica minivodiča bit će podijeljene širom zemlje uz pomoć korisnika projekta te korištenjem njihovih baza podataka i mreža. Također, trenutno radimo na izradi novih minivodiča koji će popuniti praznine u informacijama te obuhvatiti potrebe koje su identificirane na području sektora MSP-a.

Dodatne informacije, kao i ažurirani te novi minivodiči, bit će dostupni na web stranici projekta: www.bizimpact.hr.

Uvod

Porez na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) je jedan od oblika poreza na promet. Pod porezom na promet podrazumijeva se oporezivanje prometa proizvoda i obavljanja usluga uz naknadu.

PDV je značajan instrument fiskalne politike svake zemlje. Upravo zbog njegove važnosti na nacionalnom tržištu, ali i na zajedničkom europskom tržištu, teži se ujednačenju propisa o PDV-u među državama članicama Europske unije (u daljnjem tekstu: EU).

Na području oporezivanja PDV-om osnovna je Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. godine o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 347. od 11. prosinca 2006. (u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/112/EZ) koja je stupila na snagu 1. siječnja 2007. godine i koja je zamijenila Šestu Direktivu 77/388/EEZ sa svim njezinim izmjenama i dopunama koje su do tada stupile na snagu. Od 2007. godine do danas Direktiva 2006/112/EZ je više puta mijenjana i dopunjavana.

Iz tog razloga se od dana pristupanja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH) EU primjenjuje Zakon o PDV-u (Narodne novine, broj 73/13, 99/13 – Rješenje USRH, 148/13 i 153/13 – Rješenje USRH) koji je u cijelosti usklađen s Direktivom 2006/112/EZ.

Zakon o PDV-u objavljen je na internetskim stranicama Porezne uprave i dostupan je na poveznici:

http://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx?id=pro1467

Također, na internetskim stranicama objavljen je i Pravilnik o PDV-u (Narodne novine, broj 79/13, 85/13, 160/13 i 35/14) i to na poveznici:

http://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx?id=pro1472

PDV se plaća u svim fazama proizvodno - prometnog ciklusa, na način da se u svakoj fazi oporezuje samo iznos dodane vrijednosti koja se ostvarila u toj fazi.

Primjer jednog ciklusa prikazan je u sljedećoj tablici.

Tablica 1: Primjer ciklusa obračuna PDV-a

	Nabava	PDV na nabavu	Nabava brutto	Prodaja	PDV na prodaju	Prodaja brutto	Dodana vrijednost	Obveza PDV 25%
	1	2	3	4	5	6	7	8
		25%	1+2		4x25%	4+5	4-1	5-2
Dobavljač	200	50	250	300	75	375	100	25
Proizvođač	300	75	375	400	100	500	100	25
Veleprodaja	400	100	500	600	150	750	200	50
Maloprodaja	600	150	750	900	225	1.125	300	75
Kupac	900	225	1.125					

U gornjem primjeru svi porezni obveznici su obveznici PDV-a, što znači da pri (mesečnom ili tromesečnom) obračunu i plaćanju PDV-a od obveze PDV-a na svoju prodaju odbijaju PDV iz svojih nabava.

Tako je veleprodaja u primjeru nabavila dobra za daljnju prodaju za 400,00 kn + 100,00 kn PDV-a, ukupno 500,00 kn.

Ista dobra prodati će maloprodaji, ali za 600,00 kn + 150,00 kn PDV-a, ukupno 750,00 kn.

Pri mjesečnom/tromesečnom obračunu PDV veleprodaja od 150,00 kn PDV-a na svoju prodaju odbija 100,00 kn PDV-a od svoje nabave te je dužna u državni proračun uplatiti 50,00 kn PDV-a.

Kupac u primjeru plaća 1.125,00 kn u čemu je sadržano 225,00 kn PDV-a koje on ne može odbiti.

Dakle u konačnici PDV se prevaljuje na krajnjeg potrošača.

Definicije

Pristupanjem RH EU ukinute su granice prema državama članicama EU, te u tom smislu u obavljanju prometa s drugim državama članicama nema izvoza i uvoza. Uvoz od dana pristupanja RH EU kao pojam postoji samo s trećim zemljama odnosno zemljama koje nisu države članice EU. Kod isporuka dobara u druge države članice EU pojam „izvoz“ zamjenjuje se pojmom „isporuke dobara unutar EU“. Kod stjecanja dobara iz drugih država članica EU pojam „uvoz“ zamjenjuje se pojmom „stjecanje dobara unutar EU“.

Za razumijevanje novih termina i odredaba Zakona o PDV-u, bitne su sljedeće definicije:

- „tuzemstvo“ je područje RH
- „Europska unija“, „područje Europske unije“, „država članica“ i „područje države članice“ je, pojednostavljeno rečeno, područje 28 država članica EU
- „treća zemlja“ je bilo koja država ili područje koje nije područje EU
- „treće područje“ je dio područja države članice koje je izuzeto iz područja EU (Treće područja su: otok Heligoland i područje Büsingen; Ceuta, Melilla i Kanarsko otočje; Livigno, Campione d’Italia i talijanske vode jezera Lugano; francuski prekomorski departmani; planina Athos; Alandski otoci; Kanalski otoci)
- PDV identifikacijski broj je broj koji moraju imati porezni obveznici koji posluju na zajedničkom tržištu EU, a hrvatski PDV identifikacijski broj sastoji se od OIB-a i predznaka HR
- VIES (**V**AT **I**nformation **E**xchange **S**ystem) je informatička baza koja služi za razmjenu informacija o isporukama dobara i obavljenim uslugama iz jedne države članice u drugu, te potvrdu PDV identifikacijskih brojeva

F 4 3 2 0 ADD2

STORE

TAX+

√

%

÷

M+

M-

×

RC

9

Mar.

Apr.

PDV u RH nakon pristupanja EU

Najvažnije promjene odnose se na:

1. ukidanje fiskalnih granica prema državama članicama EU, a samim time isporuka dobara u druge države članice više se ne smatra izvozom nego isporukom dobara unutar EU, dok se uvoz dobara iz drugih država članica EU smatra stjecanjem dobara unutar EU. Izvoz i uvoz odnosi se samo na promet s državama koje nisu članice EU odnosno s „trećim zemljama“,
2. uključivanje slobodnih zona u fiskalno područje Republike Hrvatske,
3. ukidanje oslobođenja od PDV-a za isporuke dobara i usluga samostalnih umjetnika, za uvoz automobila i opreme za branitelje i za uvoz dobara što ih vjerske zajednice primaju bez naknade kad uvoze dobra za obavljanje djelatnosti
4. prijenos porezne obveze na primatelja u tuzemstvu (tuzemni *reverse charge*) u određenim slučajevima (oporezivanje građevinskih usluga i ustupanja osoblja u građevinskoj djelatnosti, isporuka rabljenog materijala i otpada i usluge obrade u vezi s time, te isporuka nekretnina što ih je ovršenik prodao u postupku ovrhe, zatim od 1. siječnja 2015. godine isporuka nekretnina kod kojih je porezni obveznik optirao za oporezivanje),
5. posebne postupke oporezivanja:
 - malih poreznih obveznika
 - putničkih agencija koje pružaju usluge turistima, a posluju u svoje ime i pri tome koriste usluge i isporuke drugih poreznih obveznika
 - marže za prodaju putem javnih dražbi
 - investicijskog zlata
 - elektronički obavljenih usluga
6. obveznu primjenu PDV identifikacijskog broja za davatelje i primatelje usluga, odnosno isporučitelje i stjecatelje dobara unutar EU,
7. propisivanje novih obrazaca i rokova za njihovo podnošenje,
8. obvezu podnošenja PDV obrazaca do 20. dana u tekućem mjesecu za prethodno obračunsko razdoblje (mjesечно ili tromjesečno), a PDV-K obrasca do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu,
9. odredbe o pojednostavljenom računu (do 700,00 kuna) po kojemu se može ostvariti pravo na odbitak pretporeza,
10. usluge usko povezane uz sport ili tjelesni odgoj što ih obavljaju neprofitne pravne osobe osobama koje se bave sportom ili sudjeluju u tjelesnom odgoju oslobođene su plaćanja PDV-a,
11. povrat PDV-a poreznim obveznicima iz država članica EU je obavezan, više se ne utvrđuje uzajamnost,

12. Postupak oporezivanja PDV-om prema naplaćenim naknadama: Od 1. siječnja 2015. godine svi porezni obveznici čija vrijednost isporuka dobara i usluga u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 3.000.000,00 kuna bez PDV-a mogu sami odlučiti hoće li ili ne primjenjivati postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama. Stoga svi porezni obveznici neovisno o tome jesu li obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit koji su u 2014. godini ostvarili isporuke u vrijednosti koja nije veća od 3.000.000,00 kuna bez PDV-a mogu nadležnoj ispostavi Porezne uprave do 20. siječnja 2015. godine dostaviti izjavu da žele primjenjivati postupak prema naplaćenim naknadama ili redovni postupak prema obavljenim isporukama. Ako ti porezni obveznici ne dostave pisanu izjavu o promjeni načina obračuna PDV-a smatrat će se da i od 1. siječnja 2015. primjenjuju postupak obračuna PDV-a koji su primjenjivali u 2014. godini. Obračun PDV po naplaćenju realizaciji neće se primjenjivati na isporuke sa EU.
13. od 1. siječnja 2015. godine propisane su nove odredbe oslobođenja plaćanja PDV-a vezano uz isporuke nekretnina, tako da su plaćanja PDV-a oslobođene isporuke građevina ili njihovih dijelova i zemljišta na kojemu se nalaze ako je od datuma njihovog prvog nastanjenja ili korištenja do datuma slijedeće isporuke proteklo više od 2 godine, kao i isporuke svih vrsta zemljišta osim građevinskog zemljišta.
14. uspendiranje PDV identifikacijskog broja: Suspendiranje se propisuje u cilju brzog reagiranja kod sumnje na moguće porezne prijevare osobito na međunarodnoj razini. Suspendiranjem PDV identifikacijski broj se ne ukida, već u razdoblju suspenzije neće biti valjan. Porezna uprava obavijestit će poreznog obveznika o suspendiranju PDV identifikacijskog broja. Porezna uprava suspendirat će poreznom obvezniku PDV identifikacijski broj osobito kada:
 - ne podnese prijavu PDV-a za 3 uzastopna razdoblja oporezivanja,
 - za 3 uzastopna razdoblja oporezivanja ne plati PDV iskazan u prijavama PDV-a,
 - 2 uzastopna puta ne odaziva se na pisane pozive Porezne uprave,
 - nema otvoren poslovni račun u banci,
 - nije dostavio kontakt podatke,
 - sudjeluje u poslovnim transakcijama sa poreznim obveznicima koji su već sudjelovali u prijevarama.

Porezni obveznik

Porezni obveznik je:

1. svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost, bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti.
Gospodarska djelatnost je svaka djelatnost proizvođača, trgovaca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti slo-

bodnih zanimanja. Gospodarskom djelatnošću smatra se i iskorištavanje materijalne ili nematerijalne imovine u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda.

Samostalnost ne postoji u slučaju zaposlenika i drugih osoba koje su povezane s poslodavcem ugovorom o radu ili drugim ugovorom kojim se uređuje odnos poslodavca i posloprimca u pogledu radnih uvjeta, naknada i obveza poslodavca, a koji ima obilježja nesamostalnosti.

2. svaka osoba koja povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva, ako prodavaatelj ta sredstva kupcu otpremi ili preveze na područje druge države članice EU, ili ih kupac sam preveze, ili ih druga osoba za njihov račun otpremi ili preveze na područje druge države članice EU,
3. svaka osoba koja na području RH nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga za koje postoji pravo na odbitak PDV-a, osim kada obavlja isporuke dobara ili usluga za koje PDV plaća primatelj dobara ili usluga,
4. tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, komore, te druga tijela s javnim ovlastima kad obavljaju djelatnosti ili transakcije u okviru svog djelokruga ili ovlasti, a obavljanje tih djelatnosti dovodi do znatnog narušavanja načela tržišnog natjecanja.

Ako obavljaju određene djelatnosti, te djelatnosti iskorištavanja materijalne i nematerijalne imovine u okviru kojih ostvaruju isporuke u iznosu većem od 230.000,00 kuna obvezni su podnijeti zahtjev za upis u registar obveznika PDV-a (Obrazac P-PDV).

Porezni obveznici odnosno fizičke i pravne osobe upisuju se u registar obveznika PDV-a, ako je vrijednost njihovih isporuka dobara ili usluga u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od 230.000,00 kuna.

Porezni obveznik može se upisati u registar obveznika PDV-a i na vlastiti zahtjev te je u tom slučaju obvezan sljedećih 5 kalendarskih godina primjenjivati redovni sustav oporezivanja.

Predmet oporezivanja

Predmet oporezivanja PDV-om su:

1. isporuke dobara ili obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu,
2. stjecanje dobara unutar EU,
3. uvoz dobara.

Isporuke dobara

Sukladno Zakonu o PDV-u, isporukom dobara smatra se prijenos prava raspolaganja materijalnom imovinom. Materijalnom imovinom smatra se i isporuka električne energije, plina, grijanja, hlađenja i slično.

Isporukom dobara smatra se i:

- korištenje dobara, što čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili za privatne potrebe njegovih zaposlenika, ako raspoložu njima bez naknade ili ih općenito koriste u druge svrhe osim za potrebe obavljanja djelatnosti poreznog obveznika, a za ta je dobra ili njihove dijelove u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez,
- premještanje dobara koja su dio poslovne imovine poreznog obveznika koji je za potrebe svojeg poslovanja otpremio ili prevezao sam porezni obveznik ili druga osoba za njegov račun iz tuzemstva u drugu državu članicu

Isporukom dobara uz naknadu ne smatra se besplatno davanje uzoraka u razumnim količinama kupcima ili budućim kupcima te davanje darova male vrijednosti u okviru obavljanja gospodarske djelatnosti. Darovi male vrijednosti su pokloni **čija vrijednost nije veća od 160,00 kn bez PDV-a.**

Stjecanje dobara unutar EU

Stjecanjem dobara unutar EU smatra se nabava dobara iz druge države članice. Stjecanje dobara unutar EU oporezivo je u državi članici odredišta, a stjecatelji moraju imati dodijeljen PDV identifikacijski broj.

PDV se plaća na stjecanje:

- svih dobara koja stječu porezni obveznici ili pravne osobe koje nisu porezni obveznici (npr. tijela državne uprave)
- novih prijevoznih sredstava koja stječu porezni obveznici ili bilo koje druge osobe

- trošarinskih dobara koja stječu porezni obveznici ili pravne osobe koje nisu porezni obveznici
- premještanje poslovne imovine poreznog obveznika iz jedne u drugu državu članicu

PDV na stjecanje dobra unutar EU plaća:

- porezni obveznik neovisno o pragu stjecanja (77.000 kuna) – prijavljuje stjecanje kao obračunsku kategoriju putem prijave PDV-a pod uvjetom da ima pravo na odbitak PDV-a,
- pravna osoba koja nije porezni obveznik kada prijeđe prag stjecanja ili je od njega odustala
- mali porezni obveznik (nije upisan u registar obveznika PDV-a) kada prijeđe prag stjecanje ili od njega odustane,
- porezni obveznik koji obavlja samo oslobođene isporuke bez prava na odbitak PDV-a kada prijeđe prag stjecanja ili od njega odustane.

Prodavatelj iz jedne države **članice EU neće zaračunati PDV** ako je riječ o kupcu, poreznom obvezniku, iz druge države članice EU pod uvjetom da je dobro stvarno otpremljeno iz jedne države članice u drugu. Porezni status kupca prodavatelj može provjeriti na internetskoj stranici EK u VIES informatičkoj bazi ili kod poreznog tijela svoje države članice.

Porezna osnovica pri stjecanju dobara unutar EU je naknada za isporuku dobara koja uključuje sve ono što je stjecatelj dao ili treba dati isporučitelju (utvrđuje se na temelju istih elemenata kao i porezna osnovica za isporuke dobara).

Obveza PDV-a za stjecanje dobara unutar EU iskazuje se u prijavi PDV-a. U istoj prijavi PDV-a porezni obveznik ima ujedno pravo i na priznavanje pretporeza.

Porezni obveznik koji stječe dobra unutar EU treba do 20. u mjesecu koji slijedi po završetku obračunskog razdoblja u kojem je stekao dobra treba uz prijavu PDV-a (Obrazac PDV) predati Prijavu za stjecanje dobara i primljene usluge iz drugih država članica EU (Obrazac PDV-S).

Obavljanje usluga

Uslugom se smatra svaka transakcija koja se ne smatra isporukom roba.

Obavljanjem usluga smatra se i:

- korištenje dobara koja čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili općenito u druge svrhe

osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti, za koja je u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez,

- obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili općenito u druge svrhe osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti.

Uvoz dobara

Uvozom dobara smatra se svaki unos dobara u EU koja nisu u slobodnom prometu na području EU, u skladu s carinskim propisima. Uvozom dobara smatra se i unos dobara koja su u slobodnom prometu na području EU, a potječu s trećih područja koja su dio carinskog područja EU u skladu s carinskim propisima.

Uvoz iz zemalja koje nisu članice EU oporezuje se PDV-om kao i prije pristupanja RH EU, što znači da je Carinska uprava nadležna za utvrđivanje carinske osnovice pri uvozu. Porezni obveznik uvoznik treba platiti carinski dug, u kojem je sadržan PDV u roku od 10 dana (iznimno uz odobrenje 30 dana) u korist državnog proračuna.

Mjesto oporezivanja kod isporuke dobara

Kod isporuke dobara uvijek je važno utvrditi mjesto isporuke dobara, odnosno radi li se o isporuci dobara sa prijevozom ili bez prijevoza.

Mjesto isporuke dobara:

- koja se ne otpremaju niti prevoze je mjesto gdje se dobra nalaze u trenutku isporuke (primjerice ako porezni obveznik iz RH isporučuje dobra poreznom obvezniku iz Slovenije, ali nije došlo do prijevoza dobara u Sloveniju tada je mjesto isporuke RH jer su dobra u trenutku isporuke u RH i hrvatski porezni obveznik treba obračunati hrvatski PDV),
- koja se otpremaju ili prevoze je mjesto gdje se nalaze na početku otpreme ili prijevoza (primjerice ako porezni obveznik iz RH isporučuje dobra poreznom obvezniku iz Slovenije i dobra se prevezu u Sloveniju mjesto isporuke je također RH jer su se dobra na početku otpreme nalazila u RH, ali obzirom da su isporuke u drugu državu članicu oslobođene PDV-a, hrvatski porezni obveznik neće obračunati hrvatski PDV pod uvjetom da mu je slovenski porezni obveznik dao valjani PDV identifikacijski broj).

Mjestom isporuke dobara koja porezni obveznik iz jedne države članice isporučuje kupcu koji nije porezni obveznik u drugoj državi članici oporezuju se prema načelu države podrijetla, odnosno isporučitelj dobara obvezan je na takve isporuke zaračunati PDV svoje države članice (primjerice ako hrvatski porezni obveznik isporučuje i prevozi stol i stolice slovenskom građaninu u Sloveniju na obavljenu isporuku treba obračunati hrvatski PDV).

Od ovog pravila postoje izuzeci kada se radi o:

- prodaji novih prijevoznih sredstava,
- prodaji na daljinu kada je prijeđen prag isporuke (isporuke dobara fizičkim osobama ili potrošačima iz druge države članice koji nisu obveznici PDV-a),
- prodaji dobara koja podliježu trošarinama.

Prema Zakonu o PDV-u, prag isporuke u RH je 270.000,00 kn. Primjerice, ako je, isporučitelj iz EU prešao prag isporuke za dobra koja isporučuje fizičkim osobama u RH, mjestom isporuke dobara smatra se RH. To znači da se taj isporučitelj treba registrirati za potrebe PDV-a u RH i na daljnje isporuke obračunavati hrvatski PDV.

Mjesto oporezivanja usluga

U RH se mogu oporezivati samo one usluge kod kojih se mjestom obavljanja sukladno odredbama Zakona o PDV-u smatra RH. Za utvrđivanje mjesta obavljanja usluga primjenjuju se dva opća pravila te nekoliko iznimaka od tih pravila.

Opće pravilo za usluge između poreznih obveznika (eng. *business to business*, odnosno, B2B), kaže da se mjestom obavljanja usluga poreznim obveznicima smatra mjesto gdje primatelj usluge ima sjedište, neovisno o tome je li sjedište u EU ili izvan EU.

Opće pravilo za usluge koje porezni obveznici obave osobama koje nisu porezni obveznici (eng. *business to consumer*, odnosno, B2C) kaže da se mjestom obavljanja usluga osobama koje nisu porezni obveznici smatra mjesto gdje isporučitelj ima sjedište.

U svrhu određivanja mjesta obavljanja usluga, osim poreznog obveznika upisanog u registar obveznika PDV-a poreznim obveznikom smatra se i:

1. porezni obveznik koji obavlja isporuke koje nisu oporezive (primjerice mali porezni obveznik, škole, bolnice i sl.)
2. pravna osoba koja nije porezni obveznik, a registrirana je za potrebe PDV-a (ima dodijeljen PDV identifikacijski broj – primjerice tijela državne uprave, gradovi, općine i sl.)

Porezni obveznici koji obavljaju usluge unutar EU moraju imati PDV identifikacijski broj, dok porezni obveznici koji obavljaju usluge samo u trećim zemalja ne moraju imati PDV identifikacijski broj.

Mjesto oporezivanja elektroničkih usluga, telekomunikacijskih usluga, usluga radijskog i TV emitiranja koje se obavljaju osobama koje nisu porezni obveznici.

Radi usklađivanja sa Direktivom Vijeća 2006/112/EZ od 1. siječnja 2015. propisuje se uvođenje posebnog postupka oporezivanja za isporučitelje navedenih usluga sa sjedištem u EU i izvan Europske unije, odnosno bit će propisan način prijave za taj postupak, podnošenja prijava PDV-a, plaćanje PDV-a te isključenje iz navedenog postupka, odnosno zabrana primjene.

Usluge međunarodnog prijevoza putnika

Plaćanja PDV-a oslobođena je usluga međunarodnog prijevoza putnika, osim dionice puta u tuzemstvu koja se odnosi na cestovni i željeznički prijevoz.

Nastanak oporezivog događaja i obveza obračuna PDV-a

Prema Zakonu o PDV-u, obveza obračuna PDV-a i oporezivi događaj nastaju kada su dobra isporučena ili usluge obavljene.

Za isporuke dobara ili obavljene usluge za koje se kontinuirano izdaju računi ili obavljaju plaćanja, obveza obračuna PDV-a nastaje završetkom razdoblja na koje se takvi računi ili plaćanja odnose.

Za usluge za koje je primatelj obavezan platiti PDV prema članku 75. stavku 1. točki 6. Zakona, a koje se kontinuirano obavljaju u razdoblju duljem od godinu dana i za koje u tom razdoblju nisu izdani računi ili nije obavljeno plaćanje obveza obračuna PDV-a nastaje nakon isteka svake kalendarske godine sve dok se ne obustavi obavljanje usluga.

Za primljene predujmove obveza obračuna PDV-a na primljenu svotu nastaje u trenutku primitka predujma i za taj predujam porezni obveznik treba izdati račun prema Zakonu o PDV-u.

Ako račun nije izdan, a isporuka dobara ili usluga je obavljena, obveza obračuna PDV-a nastaje kada je nastao oporezivi događaj, odnosno, kada je isporuka dobara ili usluga obavljena.

Za korištenje dobara u druge svrhe osim za obavljanje djelatnosti te za obavljanje usluga bez naknade ili u druge svrhe osim za obavljanje djelatnosti obveza obračuna PDV-a nastaje u trenutku korištenja dobara, odnosno obavljanja usluga.

Za stjecanje dobara unutar EU obveza obračuna PDV-a nastaje u trenutku stjecanja dobara unutar EU, odnosno, u trenutku izdavanja računa ili najkasnije petnaestog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem je obavljena isporuka unutar EU.

Za uvoz dobara obveza obračuna PDV-a nastaje u trenutku uvoza dobara.

Porezna osnovica

Prema Zakonu o PDV-u, porezna osnovica je naknada koju čini sve ono što je isporučitelj primio ili treba primiti za te isporuke uključujući iznose subvencija koji su izravno povezani s cijenom ispuštenih dobara ili usluga.

Drugim riječima, porezna osnovica je marža koja je jednaka razlici između prodajne i nabavne cijene ispuštenih dobara, umanjeno za svotu PDV-a koja je sadržana u toj marži (obračunava se preračunatom stopom).

U poreznu osnovicu uračunavaju se iznosi poreza, carina, pristojbi i sličnih davanja, osim PDV-a, te sporedni troškovi kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje isporučitelj dobara ili usluga zaračunava kupcu ili primatelju.

U poreznu osnovicu ne ulaze sniženja cijena, odnosno popusti zbog prijevremenog plaćanja i popusti što se kupcu odobre u trenutku isporuke, kao ni iznosi koje porezni obveznik zaračuna ili primi od kupca kao povrat za izdatke koje je platio u njegovo ime i za njegov račun i koje u evidencije unosi kao prolazne stavke.

Ispravak porezne osnovice moguć je u slučaju ako porezni obveznik kome su isporučena dobra ili usluge ispravi odbitak pretporeza i o tome pisano izvijestiti isporučitelja.

Porezna osnovica kod stjecanja dobara unutar EU je naknada za isporuku dobara kako se utvrđuje za ista dobra u tuzemstvu. U nabavnu cijenu ulazi i iznos trošarine koju je stjecatelj trošarinskih dobara unutar EU obvezan platiti ili je platio. U slučaju da stjecatelj naknadno ostvari povrat trošarine, porezna osnovica dobara će se odgovarajuće umanjiti.

Pri uvozu dobara poreznu osnovicu čini carinska vrijednost utvrđena prema carinskim propisima. Ako nisu uključeni u carinsku vrijednost, u poreznu osnovicu pri uvozu uključuju se porezi, carine, pristojbe i slična davanja koja se plaćaju izvan države članice uvoznice te davanja koja se plaćaju pri uvozu, osim PDV-a.

U poreznu osnovicu ulaze i sporedni troškovi kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza, osiguranja i sl., nastali do prvog odredišta unutar područja države članice uvoznice te oni koji nastanu pri prijevozu do drugog odredišta unutar EU. U poreznu osnovicu se **NE** uključuju sniženja cijena zbog popusta te rabati odobreni i obračunati kupcu u trenutku uvoza.

Ako su elementi za utvrđivanje porezne osnovice pri uvozu utvrđeni u stranoj valuti, tečaj se utvrđuje u skladu s propisima EU kojima se uređuje izračunavanje carinske vrijednosti.

Pregled porezne osnovice prema predmetu oporezivanja prikazani su u sljedećoj tablici:

Tablica 2. Porezna osnovica

R. Br.	PREDMET OPOREZIVANJA	POREZNA OSNOVICA
1.	Isporuka dobara u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav	naknada za isporučena dobra
2.	Stjecanje dobara unutar Europske unije u tuzemstvu uz naknadu	uključuje sve ono što je stjecatelj dao ili treba dati isporučitelju (utvrđuje se na temelju istih elemenata kao i porezna osnovica za isporuke dobara)
3.	Isporuka novih prijevoznih sredstava	naknada za isporuku novog prijevoznog sredstva
4.	Obavljanje usluga u tuzemstvu uz naknadu koju obavi porezni obveznik koji djeluje kao takav	naknada za obavljene usluge
5.	Korištenje dobara, što čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili za privatne potrebe njegovih zaposlenika, ako raspolažu njima bez naknade ili ih općenito koriste u druge svrhe osim za potrebe obavljanja djelatnosti poreznog obveznika, a za ta je dobra ili njihove dijelove u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez	nabavna cijena tih ili sličnih dobara, a ako je ta cijena nepoznata, visina troškova utvrđenih u trenutku isporuke
6.	Korištenje dobara koja čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili općenito u druge svrhe osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti, za koja je u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez	ukupni trošak obavljanja usluga
7.	Obavljanje usluga bez naknade od strane poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili privatne potrebe njegovih zaposlenika ili općenito u druge svrhe osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti	ukupni trošak obavljanja usluga
8.	Uvoz dobara	carinska vrijednost utvrđena prema carinskim propisima

Izvor: http://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Pages/porez_na_dodanu_vrijednost.aspx,

Stope PDV-a

Opća stopa PDV-a je 25%, uz primjenu sniženih stopa 5% i 13%.

Po stopi 5% oporezuju se kruh, mlijeko, knjige, lijekovi i medicinska oprema, kino ulaznice, dnevne novine te znanstveni časopisi.

Po stopi 13% oporezuju se usluge smještaja u hotelima ili objektima slične namjene, ugostiteljske usluge, novine i časopisi koji izlaze periodično, jestiva ulja i masti biljnog i životinjskog podrijetla, dječja hrana, isporuka vode, šećer, ulaznice za koncerte.

Oslobođenja od PDV-a

Određene isporuke dobara oslobođene su PDV-a, pri čemu postoje isporuke oslobođene PDV-a bez prava na odbitak PDV-a te isporuke oslobođene PDV-a s pravom na odbitak PDV-a.

Tako se oslobođenje od PDV-a bez prava na odbitak pretporeza, između ostalog, primjenjuje na univerzalne poštanske usluge, usluge obrazovanja, liječenja, usluge u kulturi, usluge osiguranja, određene financijske usluge te najam stambenih prostorija.

PDV-a su oslobođene i izvozne isporuke te isporuke dobara unutar EU obavljene drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koji djeluju kao takvi u toj državi članici, međutim za ovo oslobođenje nije isključeno pravo na odbitak PDV-a.

Oslobođenje za transakcije unutar EU

Oslobođenja za isporuke dobara unutar EU

Isporuke dobara unutar EU oslobođene su plaćanja PDV-a u RH, a stjecatelj dobara obavezan je u svojoj državi članici obračunati PDV na stjecanje dobara.

Oslobođenje se primjenjuje ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- hrvatski porezni obveznik koji isporučuje dobra ima dodijeljen PDV identifikacijski broj
- dobra se stvarno otpremaju iz RH u drugu državu članicu poreznom obvezniku (potrebno imati dokaz o prijevozu)
- porezni obveznik iz druge države članice ima valjani PDV identifikacijski broj

Ako navedeni uvjeti nisu ispunjeni te nema dokaza o prijevozu, oslobođenje nije moguće te se na takvu isporuku mora obračunati hrvatski PDV.

Isporukom dobara unutar EU smatra se, uz određene iznimke, i premještanje dobara koja su dio poslovne imovine poreznog obveznika u drugu državu članicu.

Isporukom dobara unutar EU ne smatra se:

- ugradnja i sastavljanje dobara na području druge države članice
- isporuka dobara u okviru posebnih postupaka oporezivanja
- prodaja na daljinu
- privremeno korištenje (primjerice dobra za sajam/izložbe)
- isporuka malih poreznih obveznika
- isporuke na brodovima ili u zrakoplovima prema posebnim uvjetima.

Primjer isporuke dobara unutar EU:

Hrvatski porezni obveznik koji ima hrvatski PDV identifikacijski broj isporučuje stroj talijanskom poreznom obvezniku koji ima talijanski PDV identifikacijski broj. Prilikom ispostavljanja računa hrvatski porezni obveznik neće obračunati PDV, već će navesti PDV identifikacijski broj talijanskog poreznog obveznika i napomenu da se radi o isporuci unutar EU koja je oslobođena PDV-a. Talijanski porezni obveznik će temeljem tako primljenog računa obračunati na primljeni stroj talijanski PDV.

Za obavljenu isporuku dobara unutar EU porezni obveznik mora izdati račun i to najkasnije do 15. dana u mjesecu koji slijedi mjesec u kojem je obavljena isporuka. Takvu isporuku će porezni obveznik iskazati u Obrascu PDV-a te Obrascu ZP (Zbirna prijava) koji se podnose do 20-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Oslobođenja za stjecanje dobara unutar EU

PDV-a je oslobođeno stjecanje dobara unutar EU:

- ako bi isporuka tih dobara koju obavi porezni obveznik u tuzemstvu bila oslobođena PDV-a (primjerice stjecanje investicijskog zlata)
- ako bi uvoz tih dobara bio oslobođen PDV-a
- ako bi stjecatelj imao pravo na povrat cjelokupnog iznosa PDV-a.

Oslobođenje pri uvozu

Oslobođenja pri uvozu propisana su člankom 44. Zakona o PDV-u te člancima 77. do 107.a Pravilnika o PDV-u. Navedena oslobođenja su povezana s carinskim propisima i oslobođenjima koja proizlaze iz tih propisa.

Oslobođenje pri izvozu

Izvoz dobara podrazumijeva isporuku dobara iz RH na područje izvan EU u skladu s carinskim propisima. U Zakonu o PDV-u su propisani uvjeti kojima se stječe pravo na oslobođenje.

Plaćanja PDV-a oslobođena je isporuka dobara koja putnik u osobnoj prtljazi iznosi na područje izvan EU pod uvjetom da je vrijednost isporuke veća od 740,00 kn uključujući PDV, da postoji dokaz o izvozu, ovjereni obrazac i sl.

Navedeno oslobođenje ostvaruje se naknadno putem zahtjeva za povrat (Obrazac PDV-P).

Oslobođenje se ne odnosi na gorivo, naftne derivate i dobra za opremanje i opskrbu bilo kojeg prijevoznog sredstva.

Odbitak pretporeza i ispostavljanje računa

Pravo na odbitak pretporeza jedan je od najvažnijih segmenata sustava PDV-a i temeljno je pravo svakog poreznog obveznika upisanog u registar obveznika PDV-a. Odbitkom pretporeza oporezivanje PDV-om svodi se na oporezivanje dodane vrijednosti, odnosno porezni obveznik može odbiti PDV kojeg je platio prethodnom poreznom obvezniku unutar prometno-proizvodnog lanca te se na taj način ostvaruje načelo neutralnosti.

Pravo na odbitak PDV-a (pretporeza) ima:

- porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a ima pravo odbiti PDV obračunat za primljene isporuke dobara ili usluga, za stjecanje dobara iz EU, za primljene usluge iz EU i trećih zemalja te za uvoz dobara koja mu služe za potrebe njegovih oporezivih transakcija, odnosno onih za koje nije isključeno pravo na pretporez.
- svaka osoba (npr. građanin, ministarstva, ustanove itd.) koja isporučuje nova prijevozna sredstva u drugu državu članicu EU.

Pravo na odbitak pretporeza nemaju porezni obveznici koji obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođene PDV-a kao i mali porezni obveznici.

Ograničenje prava na odbitak pretporeza

Porezni obveznik ne može odbiti pretporez za:

1. nabavu i najam plovila namijenjenih za razonodu, zrakoplova, osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz, uključujući nabavu svih dobara i usluga u vezi s tim dobrima te
2. nabavu dobara i usluga za potrebe reprezentacije (ugošćivanje i darivanje poslovnih partnera, plaćanje poslovnim partnerima izdataka za odmor i sl.).

Ograničenje se ne primjenjuje na prijevozna sredstva koja se koriste za obavljanje određenih djelatnosti (npr. obuku vozača, testiranje vozila, servisnu službu, taksi službu, djelatnost prijevoza putnika i dobara, daljnju prodaju i sl.) te ako se radi o motornim vozilima kategorije N1 koja nisu predmet oporezivanja posebnim porezom na motorna vozila prema Zakonu o posebnom porezu na motorna vozila.

Podjela pretporeza

Ako porezni obveznik koristi dobra i usluge koje su mu obavljene, djelomično za isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza, a djelomično za isporuke dobara i usluga za koje nije dopušten odbitak pretporeza, može odbiti smo onaj dio pretporeza koji se odnosi na transakcije za koje je dopušten odbitak pretporeza.

Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se na sljedeći način:

1. u brojnik: ukupna vrijednost godišnjih isporuka bez PDV-a od transakcija za koje je dopušten odbitak pretporeza
2. u nazivnik: ukupna vrijednost godišnjih isporuka bez PDV-a od transakcija uključених u brojnik i transakcija za koje nije dopušten odbitak pretporeza te iznos subvencija, osim onih koje su izravno povezane s cijenom isporuka dobara ili usluga

Za izračun dopuštenog odbitka pretporeza ne uzimaju se u obzir isporuke gospodarskih dobara koja se koriste za obavljanje gospodarske djelatnosti, povremene isporuke nekretnina te povremene financijske transakcije.

Dio pretporeza koji se može odbiti utvrđuje se na godišnjoj razini kao postotak i zao kružuje se naviše do sljedećeg cijelog broja. Dio pretporeza koji se može privremeno odbiti tijekom tekuće godine, izračunava se na temelju transakcija iz prethodne godine, a usklađuje se u konačnom obračunu PDV-a.

Porezni obveznik može dio pretporeza koji može odbiti utvrđivati odvojeno za svaki dio svog poslovanja ako za svaki dio vodi odvojeno knjigovodstvo, a o tome mora obavijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave.

Uvjeti za odbitak pretporeza

Pravo na odbitak pretporeza može se ostvariti ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- isporučena dobra ili usluge koriste se za potrebe oporezivih transakcija poreznog obveznika,
- pravo na odbitak pretporeza nije isključeno prema odredbama Zakona i Pravilnika o PDV-u,
- porezni obveznik ima račun koji sadrži sve propisane elemente,

- za uvezena dobra porezni obveznik ima carinsku deklaraciju u kojoj je naveden kao primatelj ili uvoznik dobara.

Nastanak prava na odbitak pretporeza

Pravo na odbitak PDV-a (pretporeza) nastaje u trenutku kada nastaje obveza obračuna PDV-a koji se može odbiti.

Obveznici poreza na dohodak koji PDV obračunavaju prema primljenim (naplaćenim) naknadama, a pravo na odbitak PDV-a imaju kada plate isporučitelju račun za primljenu isporuku. Važno je napomenuti da obveznici poreza na dohodak koji PDV obračunavaju prema primljenim (naplaćenim) naknadama u računima koje izdaju stavljaju oznaku R-2. (Detaljnije informacije u vezi s nastankom obveze obračuna PDV-a i pravom na odbitak PDV-a dostupne su na Internetskoj stranici Porezne uprave na sljedećoj poveznici: http://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Lists/mislenje33/Display.aspx?id=19020)

Povrat PDV-a

Prema odredbama Zakona o PDV-u, razlikujemo sljedeće vrste povrata PDV-a:

- povrat PDV-a po prijavi PDV-a,
- povrat PDV-a poreznim obveznicima sa sjedištem u drugoj državi članici
- povrat PDV-a poreznim obveznicima koji nemaju sjedište na području EU,
- povrat PDV-a koji mogu ostvariti tuzemni porezni obveznici u drugim državama članicama.

Povrat PDV-a po prijavi PDV-a

Prema odredbama Zakona o PDV-u, porezni obveznik koji u obračunskom razdoblju ima pravo na odbitak pretporeza, a čiji je iznos veći od obveze, ima pravo na povrat te razlike ili može iznos preplaćenog PDV-a prenijeti u sljedeće obračunsko razdoblje.

Povrat preplaćenog PDV-a, ako porezni obveznik zahtijeva povrat, Porezna uprava je obvezna vratiti u roku od 30 dana od dana predaje prijave PDV-a, a najkasnije u roku od 90 dana od dana pokretanja poreznog nadzora.

Povrat PDV-a poreznim obveznicima sa sjedištem u drugoj državi članici EU

Porezni obveznik koji nema sjedište u RH, već ima sjedište u drugoj državi članici, ima pravo na povrat zaračunatog PDV-a za dobra i usluge koja su mu isporučili ili obavili drugi porezni obveznici u tuzemstvu ili za dobra uvezena u RH.

Povrat PDV-a ostvaruje porezni obveznik ako ispunjava sljedeće uvjete:

- tijekom razdoblja povrata u tuzemstvu nije imao sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu iz koje su se obavljale poslovne transakcije, niti je imao prebivalište ili uobičajeno boravište ako takvo sjedište ili stalna poslovna jedinica nisu postojali,
- tijekom razdoblja povrata nije isporučio dobra ili obavljao usluge koje se smatraju isporučenima ili obavljenima u tuzemstvu.

Za ostvarenje povrata PDV-a u tuzemstvu porezni obveznik koji nema sjedište u tuzemstvu podnosi elektronički zahtjev za povrat putem elektroničkog portala države članice u kojoj ima sjedište najkasnije do 30. rujna kalendarske godine koja slijedi nakon razdoblja povrata.

Razdoblje za povrat ne smije biti dulje od jedne godine niti kraće od tri mjeseca, osim ako to razdoblje obuhvaća kraj kalendarske godine. Iznos PDV-a koji se traži za povrat ne smije biti manji od 3.100,00 kn, ako se povrat odnosi na razdoblje kraće od jedne godine, a ako se odnosi na jednu godinu, tada ne smije biti manji od 400,00 kn.

Povrat PDV-a poreznim obveznicima koji nemaju sjedište na području EU

Porezni obveznik koji na području EU nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu iz koje su obavljene isporuke, prebivalište ili uobičajeno boravište, ima pravo na povrat PDV-a zaračunatog za pokretna dobra i usluge koje su mu obavili drugi porezni obveznici u RH ili koji mu je zaračunat prilikom uvoza dobara u RH.

Pravo na povrat PDV-a ostvaruje se pod uvjetom da u državi podrijetla podnositelja zahtjeva tuzemni porezni obveznik također ima pravo na povrat PDV-a odnosno treba postojati načelo uzajamnosti.

Da bi ostvario pravo na povrat PDV-a, ino-poduzetnik mora Poreznoj upravi predati Zahtjev za povrat PDV-a najkasnije do 30. lipnja kalendarske godine nakon završetka kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi.

Razdoblje povrata ne smije biti dulje od jedne kalendarske godine niti kraće od 3 kalendarska mjeseca zaredom, osim ako to razdoblje obuhvaća kraj kalendarske godine.

Zahtjev za povrat PDV-a koji se odnosi na razdoblje povrata kraće od jedne kalendarske godine, ali ne kraće od 3 mjeseca, može se podnijeti ako iznos PDV-a za koji se traži povrat nije manji od 3.100,00 kn. Zahtjev za povrat PDV-a koji se odnosi na razdoblje povrata od jedne kalendarske godine, može se podnijeti ako iznos PDV-a za koji se traži povrat nije manji od 400,00 kn.

Povrat PDV-a tuzemnim poreznim obveznicima u drugim državama članicama

Porezni obveznik sa sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u RH podnosi zahtjev za povrat PDV-a u drugim državama članicama putem elektroničkog portala

Porezne uprave RH, najkasnije do 30. rujna kalendarske godine koja slijedi nakon razdoblja povrata.

Zahtjev se smatra podnesenim samo ako je podnositelj popunio sve potrebne podatke za povrat PDV-a. Podnositelju zahtjeva se bez odgađanja šalje elektronička potvrda o primitku zahtjeva.

Pravo na povrat u drugim državama članicama nemaju porezni obveznici koji nisu obveznici PDV-a, koji obavljaju isključivo oslobođene isporuke ili primjenjuju oslobođenje za male porezne obveznike.

Obveza izdavanja računa

Račun je svaka isprava prema kojoj porezni obveznik ili osoba kojoj on naloži zaračunava isporučena dobra i obavljene usluge, bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu. Računom se smatra i svaka isprava ili obavijest koja mijenja prvobitni račun i koja se izričito i nedvojbeno odnosi na njega.

Porezni obveznik mora izdati račun za:

- isporuke dobara i usluga koje je obavio drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik (tijela državne uprave, gradovi, općine i slično),
- isporuke dobara u drugu državu članicu u kojoj je nastala obveza obračuna PDV-a jer je porezni obveznik isporučitelj prešao ili je odustao od praga isporuke u toj državi članici,
- oslobođene isporuke dobara unutar EU (uključujući isporuke novih prijevoznih sredstava, dobra koja podliježu trošarinama te premještanje dobara),
- primljene predujmove,
- obavljene mjenjačke poslove u tuzemstvu.

Porezni obveznik nije obavezan izdati račun za obavljene financijske usluge, usluge osiguranja i reosiguranja te usluge upravljanja investicijskim fondovima koje su oslobođene PDV-a prema članku 40. stavku 1. točkama a) do g) Zakona o PDV-u.

Račun može biti ispostavljen na papiru ili u elektroničkim obliku ako postoji suglasnost primatelja za prihvrat takvog računa.

Za obavljene isporuke dobara i usluga u RH porezni obveznik mora u računu iskazivati OIB. Za transakcije unutar EU porezni obveznik mora u računu iskazivati PDV identifikacijski broj.

Iznosi na računima iskazuju se u kunama i uz to mogu biti iskazani u bilo kojoj valuti pod uvjetom da je iznos PDV-a koji treba platiti ili koji se usklađuje iskazan u kunama uz primjenu srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan nastanka obveze. Ako se iznosi na računima iskazuju u drugim valutama pojedinačni iznosi mogu biti iskazani u drugoj valuti, a ukupni iznos računa i iznos PDV-a moraju biti iskazani u kunama.

Računi se mogu čuvati u papirnatom ili elektroničkom obliku, a trebaju osiguravati vjerodostojnost podrijetla, cjelovitost sadržaja i čitljivost računa. Izdane i primljene račune, dokumente o ispravicima računa, dokaz o izvozu, dokaz o uvozu, obračune PDV-a, račune izdane i primljene elektroničkim putem, treba čuvati 11 godina sukladno rokovima propisanim Zakonom o računovodstvu (Narodne novine broj 109/07) i Općim poreznim Zakonom (Narodne novine broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12 i 73/13). Dokumentaciju koja se odnosi na oporezivanje nekretnina treba čuvati 10 godina od proteka godine na koju se odnosi.

Detaljne informacije o sadržaju računa mogu se preuzeti na Internetskoj stranici Porezne uprave, a dostupne su na sljedećoj poveznici:

[http://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Documents/Uputa%20o%20obvezi%20izdavanja%20računa%20prema%20propisima%20u%20nadležnosti%20PU%20\(24.07.2013.\).pdf](http://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Documents/Uputa%20o%20obvezi%20izdavanja%20računa%20prema%20propisima%20u%20nadležnosti%20PU%20(24.07.2013.).pdf)

Obračunavanje PDV-a i podnošenje prijava

Razdoblje oporezivanja

Razdoblje oporezivanja je kalendarska godina ako je porezni obveznik poslovao cijelu godinu, odnosno dio godine ako je poslovao samo tijekom dijela kalendarske godine. U tom slučaju razdoblje oporezivanja je i razdoblje poslovanja.

Obračunska razdoblja su od prvog do zadnjeg dana u mjesecu, odnosno od prvog do zadnjeg dana u tromjesečju ako je porezni obveznik u prethodnom razdoblju oporezivanja ostvario vrijednost isporučenih roba i usluga (uključujući i svotu PDV-a) manju od 800.000,00 kn.

Porezni obveznici koji obavljaju transakcije unutar EU ne mogu biti tromjesečni porezni obveznici, nego moraju biti mjesečni porezni obveznici.

Podnošenje prijava PDV-a za obračunsko razdoblje

Porezni obveznik mora za obračunsko razdoblje utvrditi obvezu PDV-a i iskazati je u prijavi PDV-a (mjesečna, tromjesečna i godišnja).

U slučaju kada obavlja isporuke unutar EU porezni obveznik mora podnijeti Zbirnu prijavu za isporuke dobara i usluga u druge države članice EU (Obrazac ZP), odnosno Prijavu za stjecanje dobara i primljene usluge iz drugih država članica EU (Obrazac PDV-S) ako je stjecao dobra ili primao usluge iz EU.

Navedene prijave se podnose do 20-og dana u mjesecu za prethodni mjesec, odnosno tromjesečje.

Od 1. siječnja 2015. godine ukida se obveza podnošenja konačnog obračuna PDV-a, što znači da porezni obveznik primjerice za 2015. godinu neće podnijeti konačni obračun PDV-a, već će usklađenja i ispravke za tu godinu iskazati u novoj prijavi PDV-a koju podnosi za posljednje razdoblje oporezivanja te kalendarske godine (prijava za prosinac ili četvrto tromjesečje).

U slučaju isporuke ili stjecanja novih prijevoznih sredstava podnosi se Prijava za isporuke i stjecanje novih prijevoznih sredstava (Obrazac – Isporuka NPS, odnosno Obrazac – Stjecanje NPS) najkasnije 10 dana od dana isporuke, odnosno stjecanja.

Posebni postupci oporezivanja

Mali porezni obveznici

Mali porezni obveznik je pravna osoba sa sjedištem ili stalnom poslovnom jedinicom u tuzemstvu, ili fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, čija

10.80	11.00	11.00	+0.09
1.75	1.79	1.75	+0.05
.061	.074	1.75	
.005	.01	.074	-0.03
.30	.31	.005	
.003	.073	.31	
.025	.10	.003	

vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 230.000,00 kuna.

Do prelaska navedenog iznosa mali porezni obveznik oslobođen je plaćanja PDV-a na isporuke dobara ili usluga, nema pravo iskazivati PDV na izdanim računima i nema pravo na odbitak pretporeza, a u računu mora navesti da su njegove isporuke oslobođene plaćanja PDV-a prema članku 90. stavku 2. Zakona.

Oslobođenje od plaćanja PDV-a ne primjenjuje se na isporuke novih prijevoznih sredstava i u slučaju kad se porezna obveza na njih prenosi (npr. kad im usluge obavlja porezni obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu).

Mali porezni obveznik može se upisati u registar obveznika PDV-a na vlastiti zahtjev što ga sljedećih 5 kalendarskih godina obvezuje na primjenu redovnog postupka oporezivanja, odnosno, obavezan je u računima obračunavati i plaćati PDV-a na isporuke dobara ili usluga i ima pravo na odbitak pretporeza.

Mali porezni obveznik obavezan je zatražiti PDV identifikacijski broj i platiti PDV u RH ako:

- je prešao prag stjecanja ili je odustao od njega,
- stječe trošarinska dobra (za ta dobra se ne utvrđuje prag stjecanja),
- prima usluge od poreznih obveznika koji nemaju sjedište u RH (porezni obveznici iz EU ili iz trećih zemalja).

Mali porezni obveznik obavezan je zatražiti PDV identifikacijski broj kada obavlja usluge poreznim obveznicima iz drugih država članica.

Prema propisima o PDV-u, građani – privatni iznajmljivači smatraju se poreznim obveznicima u odnosu na primljene usluge posredovanja. Navedeno znači da je građanin - privatni iznajmljivač, kao mali porezni obveznik koji ima sjedište u RH, obavezan zatražiti izdavanje PDV identifikacijskog broja u slučaju kada mu posredničke usluge obavlja porezni obveznik koji ima sjedište u drugoj državi članici. PDV identifikacijski broj građani - privatni iznajmljivači trebaju zatražiti 15 dana prije primanja usluga od poreznih obveznika iz drugih država članica Europske unije ili obavljanja usluga poreznim obveznicima iz drugih država članica.

PDV identifikacijski broj nisu obvezni zatražiti građani privatni iznajmljivači koji posluju isključivo sa putničkim agencijama iz trećih zemalja, koje nisu države članice EU-a.

Treba napomenuti da i nakon dodjele PDV identifikacijskog broja građani – privatni iznajmljivači mogu primjenjivati paušalno oporezivanje prema posebnim propisima. Naime, činjenica da im je dodijeljen PDV identifikacijski broj ne čini ih redovnim obveznicima PDV-a, nego su oni i nadalje mali porezni obveznici, samo registrirani za potrebe PDV-a.

Više o tome može se naći na poveznici <http://www.poslovni-info.eu/sadrzaj/aktualno>

sti-u-poslovanju/privatni-iznajmljivaci-dodjela-pdv-identifikacijskog-broja/#sthash.pll-G3bvi.dpuf

Za obračunska razdoblja u kojima je stjecao dobra ili primao usluge iz drugih država članica mali porezni obveznik mora podnijeti Obrazac PDV te Obrazac PDV-S i to do 20-tog u mjesecu za prethodni mjesec.

Posebni postupak oporezivanja putničkih agencija

Posebni postupak oporezivanja primjenjuje se na poslovanje putničkih agencija koje posluju s putnicima u svoje ime i koriste isporuke dobara i usluge drugih poreznih obveznika za obavljanje usluga putnicima. Ako putnička agencija prilikom organiziranja putovanja koristi vlastite usluge (npr. prijevoz vlastitim autobusom) u tom slučaju se na taj dio usluge ne može primijeniti posebni postupak već se na ovaj dio usluge primjenjuje redovni postupak oporezivanja.

Putničke agencije, odnosno organizatori putovanja obvezni su primjenjivati posebni postupak te se ne mogu odlučiti za primjenu redovnog oporezivanja kod obavljanja usluga putnicima.

Putnikom se smatra svaka osoba (pravna i fizička) koja koristi usluge putničke agencije.

Porezna osnovica kod posebnog postupka oporezivanja je razlika između ukupnog iznosa koji plaća putnik, bez PDV-a i stvarnih troškova koje ima putnička agencija za isporuke dobara ili usluga koje je nabavila od drugih poreznih obveznika, ako su te transakcije obavljene izravno putniku. Prilikom primjene posebnog postupka razlika u cijeni se oporezuje stopom PDV-a 25%, a iznos PDV-a koji putnička agencija mora platiti izračunava se primjenom preračunate stope PDV-a 20% na ostvarenu razliku u cijeni.

Primjerice ako ukupni troškovi po ulaznim računima iznose 95.000,00 kn, a ukupni prihod putničke agencije iznosi 150.000,00 kn. Razlika u cijeni iznosi 55.000,00 kn (150.000,00-95.000,00), a PDV se iz razlike u cijeni izračunava preračunatom stopom i iznosi 11.000 kn (55.000,00 x 20%).

Putnička agencija ne može odbiti niti dobiti povrat PDV-a kojeg su joj zaračunali drugi porezni obveznici u vezi transakcija koje se obavljaju izravno putnicima.

Posebni postupak oporezivanja elektronički obavljenih usluga

Elektronički obavljene usluge koje porezni obveznik iz treće zemlje obavlja osobama iz EU koje nisu porezni obveznici (građani, tijela državne uprave), oporezuju se u državi članici primatelja usluge. Iz tog razloga bi se takvi porezni obveznici trebali registrirati u svim državama članicama u kojima njihovi kupci imaju sjedište, međutim uveden je posebni postupak oporezivanja koji poreznim obveznicima omogućava da izaberu jed-

nu državu članicu u kojoj će se registrirati i obračunavati europski PDV, odnosno PDV države članice primatelja usluge.

Posebni postupak primjenjuje porezni obveznik iz treće zemlje pod uvjetom da nije registriran za potrebe PDV-a u EU te pod uvjetom da takve usluge obavlja kupcima koji nisu porezni obveznici.

Navedeni postupak se ne primjenjuje u slučaju kada je primatelj elektroničkih usluga porezni obveznik iz EU koji će temeljem prijenosa porezne obveze obračunati PDV na takve usluge.

Posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra, umjetnička djela, kolekcionarske ili antikne predmete

Za isporuke rabljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta koje obavi preprodavatelj, primjenjuje se posebni postupak oporezivanja razlike u cijeni (marže) koju ostvari preprodavatelj.

Preprodavatelj je porezni obveznik koji u okviru svoje gospodarske djelatnosti, radi preprodaje, kupuje ili uvozi navedena dobra.

Oporezivanje prema posebnom postupku oporezivanja marže primjenjuje se ako je preprodavatelju isporuku na području EU obavi osoba koja nije upisana u registar obveznika PDV-a te drugi preprodavatelj koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže.

Porezna osnovica je marža koju ostvari preprodavatelj, umanjena za iznos PDV-a koji je sadržan u toj marži, a marža je jednaka razlici između prodajne cijene dobara koju je zaračunao preprodavatelj i nabavne cijene za ta dobra.

Preprodavatelj može primijeniti redovni postupak oporezivanja na bilo koju isporuku dobara na koju se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže.

Preprodavatelj ne smije odbiti pretporez za isporuke dobara na koja se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže i na računima ne smije izdvojeno iskazivati PDV na isporuke dobara na koje se primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže.

Posebni postupak za prodaju putem javne dražbe

Organizator prodaje putem javne dražbe je porezni obveznik koji prodaje dobra putem javne dražbe najboljem ponuditelju, a porezna osnovica je, ukupna svota računa umanjena za neto-svotu koja se plaća nalogodavcu i svotu PDV-a koju organizator treba platiti za svoju isporuku.

Organizatori prodaje trebaju kupcu izdati račun na kojem treba posebno iskazati aukcijsku cijenu dobara, poreze, carine, pristojbe i slična davanja te sporedne troškove (provizija, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja), a iznos PDV-a ne smije se izdvojeno iskazati.

Posebni postupak oporezivanja investicijskog zlata

Investicijskim zlatom smatra se zlato u obliku poluga ili pločica te zlatne kovanice (koje se ne prodaju u numizmatičke svrhe). PDV-a je oslobođena isporuka, stjecanje unutar EU i uvoz investicijskog zlata te transakcije u vezi s investicijskim zlatom (ročnice, terminski ugovori) te usluge posrednika (djeluju u ime i za račun druge osobe). Pri tome, porezni obveznici imaju pravo izbora na redovito oporezivanje, a to znači i pravo na odbitak pretporeza.

Obračun PDV na primljene predujmove

Za primljene predujmove obveza obračuna PDV-a nastaje u trenutku primitka predujma.

Izdani račun za predujam je isprava u smislu Zakona o PDV-u i Pravilnika o PDV-u. Pri isporuci dobara i usluga izdaje se račun u kojem se od obračunanog PDV-a po tom računu umanjuje PDV obračunan na primljeni predujam, a u računu je potrebno navesti i broj izdanog računa za primljeni predujam.

Iznimno, račun za primljeni predujam nije potrebno izdati ako je do roka za podnošenje prijave PDV-a za obračunsko razdoblje u kojem je primljen predujam, izdan račun za obavljenu isporuku dobara ili usluga.

Primjerice ako je porezni obveznik u istom obračunskom razdoblju (mjesecu ili tromjesečju) primio uplatu predujma i izvršio isporuku dobara ili usluga i izdao račun za obavljenu isporuku ne mora ispostavljati račun za primljeni predujam.

U računu za primljeni predujam koji se odnosi na isporuke dobara na koje se obračunava i plaća PDV na maržu (razliku između prodajne i nabavne cijene), PDV se obračunava od porezne osnovice koja je jednaka razlici između prodajne cijene koju će porezni obveznik zaračunati za to dobro i nabavne cijene toga dobra.

Ogledni primjer računa za predujam izgleda kao na slici dolje:

Osnovni podaci o prodavatelju:

Osnovni podaci o kupcu:

Datum izdavanja računa: 22.04.2014

Datum primitka predujma: 22.04.2014

Vrijeme izdavanja: 14:20

Račun za predujam br.16/01/01

Red.br	Opis robe-usluge	količina	cijena	iznos
1.	Predujam za osobno računalo	1 kom	3.000,00	3.000,00
	Ukupno bez PDV			3.000,00
	Osnovica za obračun PDV 25%			3.000,00
	PDV 25%			750,00
	Ukupno predujam			3.750,00

Način plaćanja: Transakcijski račun

Oznaka operatora: pp

Direktor:

Po isporuci dobara ili obavljenim uslugama, prodavatelj će ispostaviti račun u kojem zaračunava sva isporučena dobra ili obavljene usluge. S tim u svezi, a u skladu sa člankom 159. stavkom 2. Pravilnika o PDV-u prodavatelj/primatelj predujma smanjuje PDV na računu za obračunati PDV na primljeni predujam, pri čemu prodavatelj navodi broj izlaznog računa za primljeni predujam.

Primjer računa za izdanu robu izgleda kao na slici dolje.

Osnovni podaci o prodavatelju:

Osnovni podaci o kupcu:

Datum izdavanja računa: 29.04.2014

Datum isporuke: 29.04.2014

Vrijeme izdavanja: 11:45

Račun br.19/01/01

Red.br	Opis robe-usluge	količina	cijena	iznos
1.	Osobno računalo	1 kom	3.000,00	3.000,00
	Ukupno bez PDV			3.000,00
	Osnovica za obračun PDV 25%			3.000,00
	PDV 25%			750,00
	Ukupno			3.750,00

Uplaćeno bruto po računu za predujam 16/01/01	3.750,00
Osnovica PDV iz predujma	3.000,00
PDV iz predujma 25%	750,00
Razlika PDV –a 25%	0

Po ovom računu zbog obračuna predujma razlika za platiti je nula.

Način plaćanja: Transakcijski račun

Oznaka operatera: pp

Direktor:

U računovodstvu u knjizi ulaznih računa (U-RA) evidentiraju se računi za predujam i računi za isporučena dobra ili usluge.

Ako po plaćenom predujmu ne dođe do isporuke dobara ili usluge, a plaćeni predujam se vrati platitelju/kupcu treba provesti ispravak PDV-a.

Uplatitelj preujma - kupac gubi pravo na odbitak pretporeza pa u tom slučaju treba pisanim putem obavijestiti primatelja preujma - prodavatelja da je obavio ispravak pretporeza, a primatelj preujma tada smanjuje svoju poreznu obvezu.

Primljeni preujmovi za isporuke unutar EU

Za primljene preujmove koje se odnose na isporuke dobara ili obavljene usluga unutar EU, porezni obveznik nije obvezan izdati račun za predujam.

Primljeni preujmovi za izvoz dobara u treće zemlje

Za primljene preujmove koji se odnose na izvoz dobara u treće zemlje koji je oslobođen plaćanja PDV-a porezni obveznik izvoznik nije obvezan izdati račun.

Fiskalizacija

Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom se primjenjuje od 1. siječnja 2013. godine. Obveznici fiskalizacije su:

- pravne i fizičke osobe koje se smatraju obveznicima poreza na dobit,
- obrtnici,
- slobodna zanimanja (kao odvjetnici, javni bilježnici, tumači, prevoditelji i druge slične djelatnosti) koji naplaćuju račune u gotovini, karticama, čekovima ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim plaćanja s transakcijskog računa na transakcijski račun.

Početak fiskalizacije

Od 1. siječnja 2013. obveza fiskalizacije propisana je za sljedeće obveznike:

- veliki i srednji poduzetnici prema odredbama Zakona o računovodstvu, bez obzira koju djelatnost obavljaju,
- poduzetnici koji obavljaju djelatnosti pružanja smještaja, te pripremu i posluživanje hrane.

Od 1. travnja 2013. obveza fiskalizacije propisana je za obveznike koji obavljaju jednu od djelatnosti:

- trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla,
- obveznici koji obavljaju djelatnost slobodnih zanimanja.

Od 1. srpnja 2013. obveza fiskalizacije odnosi se na sve ostale obveznike u poslovanju koji nisu započeli fiskalizaciju u prethodnim fazama.

Blagajnički maksimum i gotovina

U navedenom Zakonu između ostalog, propisano je da je najveći iznos plaćanja u gotovini za nabavu proizvoda i usluga između obveznika fiskalizacije 5.000,00 kn po jednom računu.

Obveznici fiskalizacije dužni su donijeti odluku o utvrđivanju blagajničkog maksimuma i to u iznosu:

- mikro subjekti i fizičke osobe - 10.000,00 kn,
- mali subjekti - 30.000,00 kn,
- srednji subjekti - 50.000,00 kn.
- mjenjačnice do 100.000,00 kn.

Radi boljeg razumijevanja, ovdje se radi o naplati koja se prima u gotovini za isporučenu robu i usluge. Gotov novac iznad visine određenog blagajničkog maksimuma, primljen tijekom dana po bilo kojoj osnovi, potrebno je uplatiti na svoj žiro račun otvoren kod banke istog dana a najkasnije idućeg radnog dana. Ovdje nije riječ o podizanju gotovine za materijalne troškove i druge izdatke.

Početak fiskalizacije

Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom obvezuje sve obveznike fiskalizacije na donošenje internih akata kojim omogućuju provedbu postupka fiskalizacije o:

- popisu poslovnih prostora u kojima se obavlja djelatnost i
- određivanju pravila numeriranja odnosno slijednosti izdavanja računa.

Za obveznike fiskalizacije koji obavljaju djelatnost trgovine na veliko, ili druge djelatnosti, popis poslovnih prostora odnosi se na adresu poslovanja tvrtke ili ako je u pitanju najam poslovnog prostora, onda se navodi unajmljeni poslovni prostor.

Za obveznike fiskalizacije koji obavljaju djelatnost trgovine na malo, uslužne djelatnosti i slično, navodi se lokacija dućana, restorana ili drugog objekta u kojemu se obavlja djelatnost.

Prema Zakonu numerička slijednost računa može se odrediti:

1. jedinstveno po poslovnom prostoru: nema ponavljanja broja unutar računa propisanog poslovnog prostora ili
2. po naplatnom uređaju: ako ima više naplatnih uređaja broj računa se može ponoviti u poslovnom prostoru, ali na različitom naplatnom uređaju.

Poslovni subjekti - obveznici fiskalizacije koji moraju provesti postupak fiskalizacije izdavanja računa (jer naplaćuju račune sredstvima koja se smatraju gotovinom) uvodi se obveza izdavanja računa putem elektroničkih naplatnih uređaja, softverski prilagođenih za postupke fiskalizacije.

Prilagođeni elektronički naplatni uređaj znači da već postojeći uređaj mora podržavati mogućnost digitalnog potpisivanja poruka kao i Internet vezu s Poreznom upravom.

Sadržaj računa

Sadržaj računa propisan je Općim poreznim zakonom, Zakonom o porezu na dodanu vrijednost, Pravilnikom o porezu na dohodak i Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom. Slijedom odredbi navedenih Zakona i Pravilnika, svaki račun obvezno sadrži sljedeće elemente:

- broj i datum izdavanja računa,
- ime i prezime (naziv), OIB poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge, odnosno adresu prebivališta ili uobičajenog boravišta vlasnika ili nositelja zajedničke djelatnosti,
- naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice, naziv radnje, poslovne jedinice),
- količinu ili uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga,
- ukupni iznos naknade i poreza razvrstanih po poreznoj stopi

Porezni obveznici poreza na dodanu vrijednost, uz navedene elemente računa, moraju navesti i dodatne elemente računa:

- PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),
- ime i prezime (naziv), adresu, OIB ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca)
- datum isporuke dobara ili obavljenih isporuka ili datum primitka predujma u računu za predujam, ako se taj datum može odrediti i ako se razlikuje od datuma izdavanja računa,
- jediničnu cijenu bez PDV-a odnosno iznos naknade za isporučena dobra ili obavljene usluge, razvrstane po stopi PDV-a,
- popuste ili rabate ako nisu uključeni u jediničnu cijenu,
- stopu PDV-a,
- iznos PDV-a razvrstan po stopi PDV-a, osim ako se primjenjuje poseban postupak za koji je u smislu ovoga Zakona taj podatak isključen,
- zbrojni iznos naknade i PDV-a,

Obveznici fiskalizacije obvezni su na računu navesti i sljedeće elemente:

- vrijeme izdavanja računa (sat i minuta)
- oznaku operatera (osobe) na naplatnom uređaju
- oznaku načina plaćanja računa –novčanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo,

Obveznici fiskalizacije izdavanja računa obvezni su osigurati evidentiranje i sljedećih elemenata:

- jedinstveni identifikator računa i
- zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije.

Prema Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom, broj računa sastoji se od tri dijela:

1. numerički dio – numerički broj računa - kreće se od broja 1 do broja n u tijeku godine (ispred jedinice ne smiju biti nikakve druge oznake);
2. oznake poslovnog prostora i
3. oznake naplatnog uređaja.

Numerički broj računa mora slijediti neprekinuti numerički redoslijed bez praznina, po svakom poslovnom prostoru ili po naplatnom uređaju u poslovnom prostoru na način da numeriranje mora započeti s brojem 1 i završiti s brojem n na kraju godine. Elementi računa moraju ići redoslijedom koji je propisan Zakonom, međutim obveznik fiskalizacije može kao dodatni element na računu, vidno odvojen od propisanog trodijelnog broja računa, iskazati i svoje oznake radi lakšeg praćenja svog poslovanja.

Ako se brojevi računa određuju jedinstveno po poslovnom prostoru-brojevi računa imat će niz:

- 1-01-1,
- 2-01-1,

(broj računa 1 se ne može ponoviti u istom poslovnom prostoru)

Ako u poslovnom prostoru svaka blagajna prati svoju slijednost broja računa, brojevi računa imati će niz:

- 1/01/1
- 1/01/2

(u jednom poslovnom prostoru može se ponoviti isti broj računa, ali samo ako se izdaje na različitom naplatnom uređaju)

Pravila slijednosti računa obveznik fiskalizacije mora precizno propisati svojim internim

aktom, kojeg treba predložiti za potrebe poreznog nadzora.

Pored ostalog Zakon o fiskalizaciji navodi da se u svakom poslovnom prostoru ili na platnom uređaju ili na drugom vidnom mjestu mora istaknuti upozoravajuća naljepnica o obvezi izdavanja i uzimanja računa.

Propisi

Zakone, propise i pravilnike koji reguliraju materiju PDV-a i fiskalizaciju u prometu gotovinom moguće je naći na stranicama Porezne uprave RH na poveznici http://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro1467

- Zakon o porezu na dodanu vrijednost NN 73/13, 99/13 - Rješenje USRH, 148/13, i 153/13 – Rješenje USRH
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost NN 79/13, 85/13-ispravak, 160/13, 35/14
- Uredba Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. kojom se utvrđuju provedbene mjere za Direktivu Vijeća 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost
- Okvirni sporazum Europske komisije i Vlade Republike Hrvatske u svezi sudjelovanja Republike Hrvatske u programima pomoći Europske zajednice, NN – Međunarodni ugovori 8/02, 11/02
- Okvirni sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica o pravilima za suradnju u svezi financijske pomoći Europske zajednice Republici Hrvatskoj u provedbi pomoći u okviru instrumenta pretpripradne pomoći (IPA), NN – Međunarodni ugovori 10/07
- Presude Europskog suda pravde (http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/)
- Pravilnik o postupku ostvarivanja oslobođenja od poreza na dodanu vrijednost i trošarine za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije (NN 160/13)
- Pravilnik o oslobođenju od poreza na dodanu vrijednost i trošarine za robu uvezenu u osobnoj prtljazi osoba koje putuju iz trećih država te za robu uvezenu kao mala pošiljka nekomercijalnog značaja (NN 79/13)
- Nastanak porezne obveze i odbitak poreza na dodanu vrijednost http://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Lists/mislenje33/Display.aspx?id=19020
- Obračun i plaćanje PDV-a kod obrtnika: <http://www.racunovodstvo-porezi.hr/sites/default/files/casopisprivitak/riput13-10-095.pdf>
- Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 133/12)
- Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom (NN 146/12)

Korisne adrese

Ministarstvo financija

<http://www.mfin.hr>

Porezna uprava RH

<http://www.porezna-uprava.hr>

Carinska uprava RH

<http://www.carina.hr>

Institut za javne financije

<http://ijf.hr>

Europska komisija - Porezi

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/

Ekonomski institut Zagreb

<http://www.eizg.hr/>

Ministarstvo poduzetništva i obrta

Ulica grada Vukovara 78

10000 Zagreb

Tel.: 01 610 61 11

Fax.: 01 610 69 21

provedba@minpo.hr

www.minpo.hr

Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije

Ulica grada Vukovara 284 (objekt C)

10000 Zagreb

Tel.: 01 459 12 45

Fax.: 01 459 10 75

info@safu.hr

www.safu.hr

Poboljšavanje informiranosti hrvatske poslovne zajednice

BIZimpact II

Savska cesta 41/M kat

10000 Zagreb

Tel.: 01 798 09 82

Fax.: 01 798 09 82

info@bizimpact.hr

www.bizimpact.hr

Za dodatne informacije o EU fondovima posjetite:

www.strukturnifondovi.hr

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost
Ministarstva poduzetništva i obrta

Republika Hrvatska
Ministarstvo financija